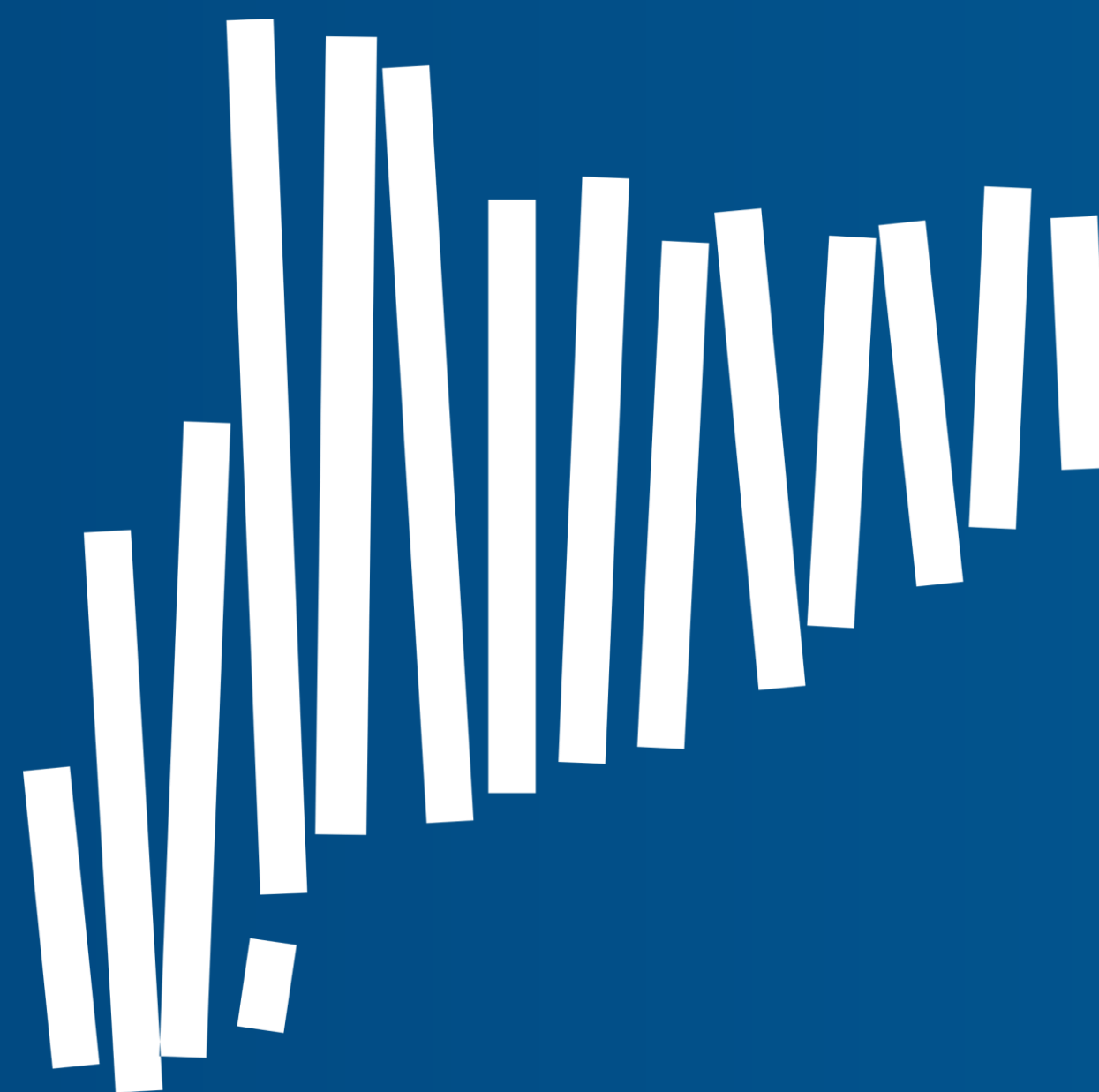

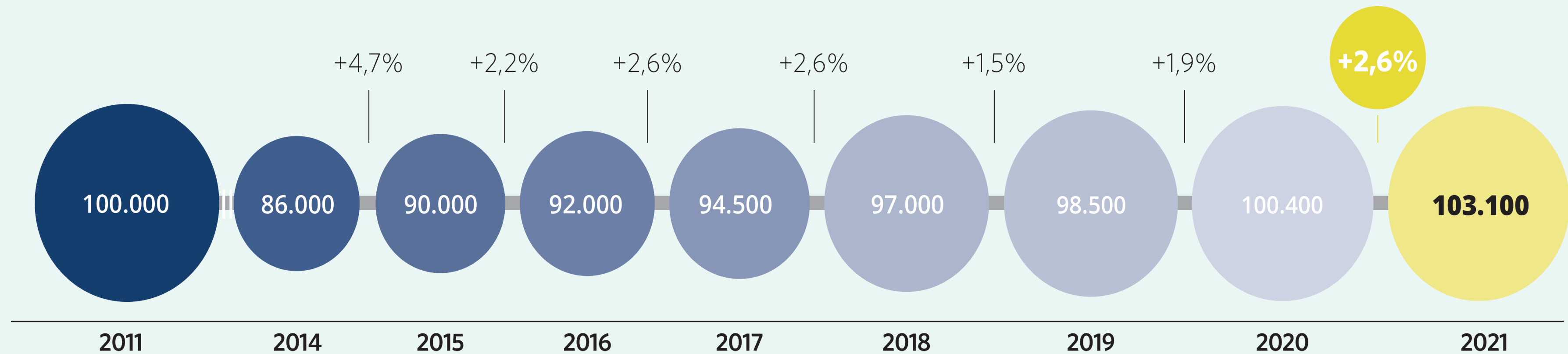
Els instruments no contractuals per a la concertació social de serveis a les persones als ajuntaments

La cooperació entre les administracions públiques i el Tercer Sector

- El Tercer Sector Social està format pel conjunt d'**entitats privades no lucratives** que treballen per a la inclusió i cohesió social amb especial atenció a les persones en situació de vulnerabilitat.
- El seu objectiu és **reduir les desigualtats socioeconòmiques, evitar l'exclusió i aconseguir l'empoderament i l'autonomia de les persones.**
- El Tercer Sector es contraposa al 'primer sector' o sector públic (governamental i no lucratiu) i al 'segon sector' o sector de l'empresa privada (no governamental i lucratiu). Les entitats del tercer sector, en el cas dels serveis a les persones, **ofereixen serveis i suports** en diferents àmbits i acompanyen diversos col·lectius.
- Tenen diversa forma jurídica: **associacions, fundacions, cooperatives d'iniciativa social, empreses d'inserció i entitats singulars.**

La cooperació entre les administracions públiques i el Tercer Sector

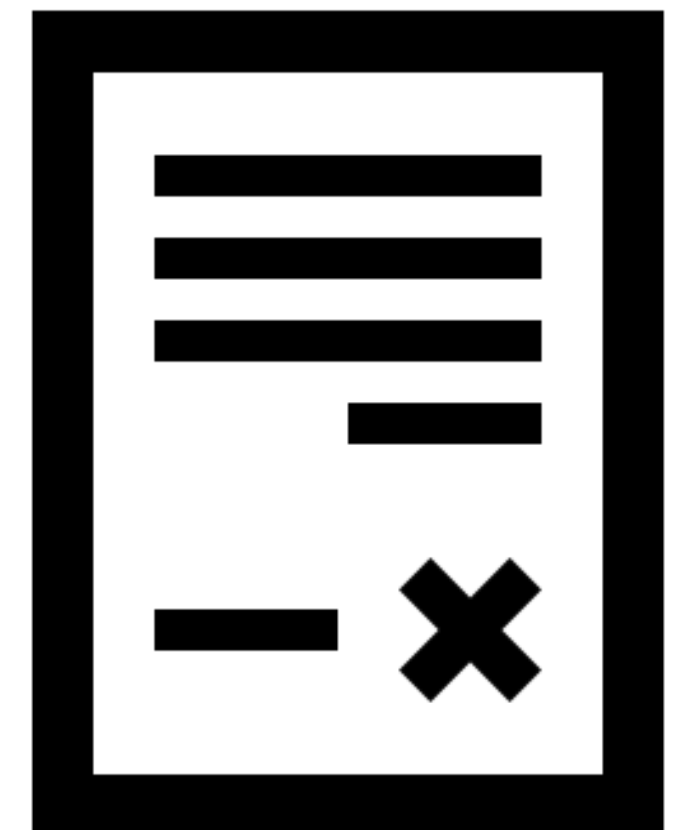
EVOLUCIÓ DE LES PERSONES CONTRACTADES AL TERCER SECTOR SOCIAL

Font i autoria del gràfic: la Confederació, patronal del Tercer Sector de Catalunya

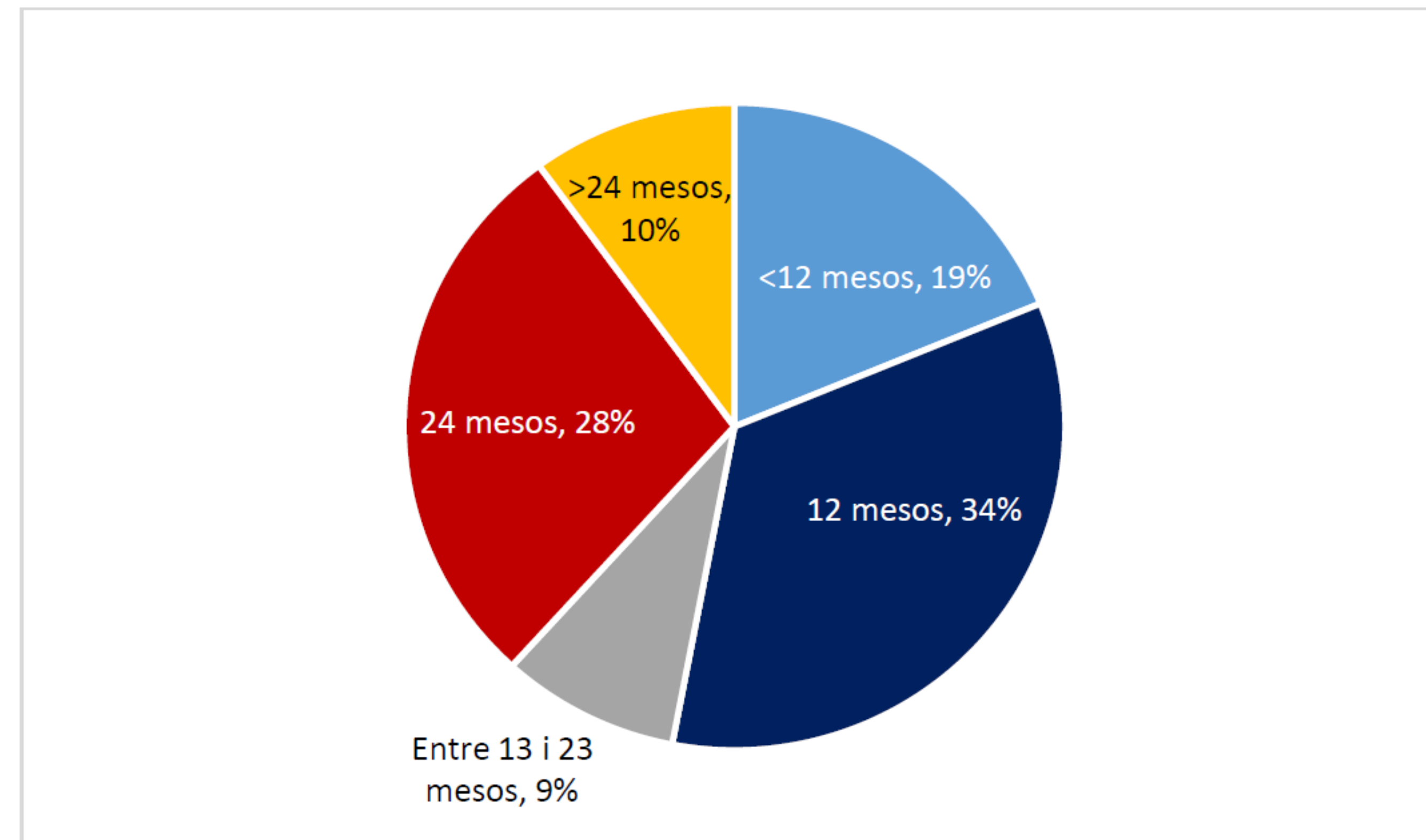
Existència de diferents maneres d'organització de la gestió dels serveis a les persones.

- Gestió pública directa
- Gestió indirecta en el marc de la normativa de contractació de les administracions públiques
- Convenis
- Règim de concert social/ gestió delegada

La provisió dels serveis a les persones a través de la contractació.

La durada, segons un estudi de 2019 a diferents municipis catalans.

Font i autoria del gràfic: Institut d'estudis metropolitans

La provisió dels serveis a les persones a través de la contractació.

- En els casos de concurrència entre entitats del Tercer Sector Social i empreses mercantils guanyen quasi bé el mateix percentatge de casos, i com a nivell pressupostari la diferència és favorable a les entitats del Tercer Sector.
- Pel que sembla, aquesta equiparació podria concentrar-se principalment en els contractes de menor import, fins a 100.000€.
- Tot indica que per afavorir que les entitats del Tercer Sector del territori assoleixin un major número de contractes i de pressupost en aquest tipus de contractació, caldria considerar un major equilibri en el pes atorgat entre els criteris d'avaluació de fórmules automàtiques i els avaluables mitjançant judicis de valor, sempre respectant les disposicions establertes en la Llei 9/2017.

I què és el concert social?

l'instrument per mitjà del qual es produeix la prestació de serveis socials de responsabilitat pública...

... a través d'entitats, el finançament, l'accés i el control de les quals siguin públics.

El concert social és, així, una fórmula de col·laboració publicoprivada, un sistema de gestió indirecta de serveis públic.

I què és el concert social?

Però són les administracions públiques les quals han de posar les “regles del joc” i quins requisits han d’acreditar aquelles entitats que compleixen els requisits per ser concertades.

Aquest és un concepte bàsic a Europa i a casa nostra sobre el concert social.

Un cop acreditada l’entitat, es concerta i es paga pels serveis prestats.

I què és el concert social?

- S'emmarca dins dels **sistemes d'acreditació**, una figura molt estesa a alguns països europeus com Àustria i Alemanya a nivell social.
- A diferència del contracte, s'inspira en el principi que **la societat civil pot tenir un paper fonamental en la provisió dels serveis de garantia pública**. Parteix de la idea de que la llibertat de proposta de les entitats, en el marc d'una normativa comú, permet la millora del servei.
- **No s'inspira en el principi de la “subsidiarietat”**, pel qual les entitats actuen allà on no arriba l'Administració, sinó de la idea que l'Administració pública i la societat civil poden actuar de manera complementària en la satisfacció de les necessitats de la ciutadania.
- És a dir, parteix de la idea de la necessitat “d'unes administracions publiques fortes i una societat civil forta” que es complementen i cooperen estretament.

Marc normatiu

El marc normatiu del concert social

- Directiva 2014/23/UE del Parlament europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, relativa a l'adjudicació de contractes de concessió.
- Directiva 2014/24/UE del Parlament europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)
- Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública
- Decret 69/2020, de 14 de juliol, d'acreditació, concert social i gestió delegada en la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública

El marc normatiu del concert social

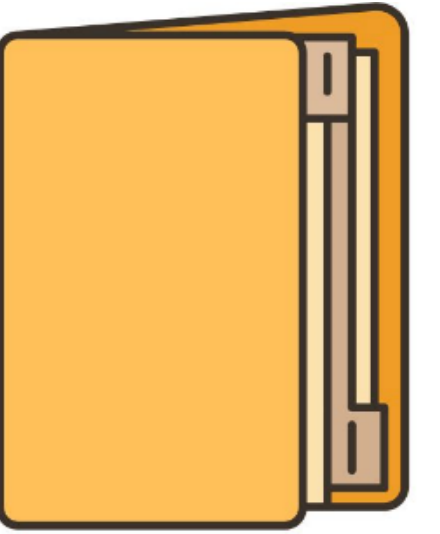
Abans de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)

Durant la vigència de la legislació contractual anterior la prestació indirecta de serveis a les persones es podia articular mitjançant figures com...

... les concessions o els contracte de concert entès com aquell que es celebra amb una persona natural o jurídica que estigui realitzant prestacions anàlogues a les que constitueixen el servei públic de què es tracta.

El concert actualment, s'està reconduint cap a la concessió o contracte de serveis.

També han proliferat els convenis i les subvencions a causa del **difícil encaix, en determinats casos, als processos competitiu dels serveis a les persones**

El marc normatiu del concert social

La normativa europea

- Directiva 2014/23/UE del Parlament europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, relativa a l'adjudicació de contractes de concessió.

En la seva exposició de motius s'al·ludeix al caràcter “***delicat***” d'aquests serveis d'atenció a les persones (sanitaris, socials i educatius)

...i a “*l'àmplia discrecionalitat*” de què han de disposar els estats membres per a seleccionar als prestadors dels serveis de la manera que considerin més adequada.

El marc normatiu del concert social

La normativa europea

- **Directiva 2014/24/UE del Parlament europeu i del Consell, de 26 de febrero de 2014, sobre contractació pública**

L'exposició de motius preveu que “atenent la importància del context cultural i el caràcter delicat dels serveis d'atenció a les persones (sanitaris, socials i educatius), ha d'oferir-se als Estats membres un ampli marge de maniobra per organitzar l'elecció dels proveïdors dels serveis de la manera que considerin més oportuna...

... i, per això, les normes de la Directiva tenen en compte aquest imperatiu en imposar solament l'observança dels principis fonamentals de transparència i igualtat de tracte i en assegurar que els poders adjudicadors puguin aplicar, per a l'elecció dels proveïdors d'aquests serveis públics essencials, criteris de qualitat específics”.

El marc normatiu del concert social

Exemples resta de la Unió Europea

Àustria. Serveis d'inclusió laboral de persones amb discapacitat

La selecció d'entitats proveïdores d'aquest tipus de serveis funciona a través d'una convocatòria en la qual es convida a tots els proveïdors que potencialment podrien prestar un servei a presentar un projecte.

Alemanya. Formació Dual: projectes per a persones amb discapacitats.

Les organitzacions proveïdores d'aquests projectes solen ser organitzacions on preval el sistema d'acreditació

El marc normatiu del concert social

Normativa estatal

- **Llei 9/2017 de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP).**

Recull el que estableix la normativa europea i, a més, aclareix que el que estableix aquesta Llei no és cap obstacle perquè les comunitats autònomes, en l'exercici de les competències que té atribuïdes, legislen articulant instruments no contractuals per a la prestació de serveis públics socials

Aquest canvi normatiu ha obert moltes oportunitats per millorar la cooperació pública i privada i, en concret, per augmentar la qualitat i estabilitat dels serveis en l'àmbit dels serveis a les persones .

El marc normatiu del concert social

Normativa estatal

El desenvolupament normatiu sobre el concert social, a les comunitats autònomes (CCAA) difereix. Per exemple:

- Mentre que unes CCAA han regulat el concert en l'àmbit social i sanitari, altres ho han fet en alguns aspectes dels serveis socials.
- Mentre que la regulació de diferents CCAA només permet concertar amb entitats sense ànim de lucre, altres ho obren tot tipus d'entitats privades.
- Per tant, es pot anar, amb regulació, més enllà dels serveis de la cartera de serveis socials.

El marc normatiu del concert social

Normativa catalana

Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública,

Segons la Disposició Addicional 3^a, **el concert social...**

Consisteix en la “prestació de serveis socials de la xarxa de serveis socials d’atenció pública a través de serveis i establiments en els quals es prestin amb finançament, accés i control públics”.

I la gestió delegada *“la prestació de serveis socials de la xarxa de serveis socials d’atenció pública en establiments de titularitat de l’Administració pública, a través de tercers, en els termes i en les condicions que li encomani l’Administració pública titular de l’establiment o servei”.*

El marc normatiu del concert social

Normativa catalana

Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública

Quins serveis es poden fer a través del concert social?

Els contemplats al serveis de La Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública que està formada pel conjunt dels serveis i centres de serveis socials de Catalunya, públics i privats, acreditats per la Generalitat per gestionar les prestacions determinades a la Cartera de serveis socials.

Entre ells, centres oberts, menjador social, atenció domiciliària, serveis socials en l'àmbit de la infància i l'adolescència, etc.

També els serveis ocupacionals, sempre considerant la normativa en aquesta matèria.

El marc normatiu del concert social

Normativa catalana

DECRET 69/2020, de 14 de juliol, d'acreditació, concert social i gestió delegada en la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública

Regula el règim jurídic de l'acreditació d'entitats de serveis socials privades per ser proveïdores de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i també el règim jurídic del concert social i la gestió delegada com a sistema de provisió dels serveis socials de la Xarxa esmentada.

**Generalitat
de Catalunya**

Punts claus del concert social a Catalunya

Punts claus

Concert social /gestió delegada

- El **Concert social**, a la normativa catalana, es defineix com la prestació de serveis socials de la xarxa de serveis socials d'atenció pública a través de tercers titulars dels serveis i establiments en els quals es prestin amb finançament, accés i control públics.
- És a dir, té per objecte prestar serveis a compte de l'administració pública competent per mitjà d'entitats privades les quals són les titulars del serveis o establiment per la qual cosa en la prestació no seran emprats establiments de l'administració.
- A la **Gestió Delegada** es presten els serveis en establiments de titularitat de l'Administració pública, a través de tercers, en els termes i en les condicions que li encomani l'Administració pública titular de l'establiment o servei.

Punts claus

Què pot ser objecte de concert social

- La reserva i l'ocupació de places, en centres d'iniciativa privada, per a ús exclusiu de les persones usuàries de serveis socials de responsabilitat pública, l'accés als quals sigui autoritzat per les administracions públiques mitjançant l'aplicació dels criteris previstos per la normativa vigent.
- La gestió integral de prestacions tècniques, tecnològiques o de serveis en centres d'iniciativa privada.
- I en el cas d'equipaments o serveis de titularitat pública:

Podran ser objecte de gestió delegada la gestió integral de places en establiments de titularitat pública o de serveis de titularitat pública.

Punts claus

Accés i adjudicació

ACCÉS. Possibilitat de reconèixer l'experiència de les entitats i de l'atenció al col·lectiu al que va adreçat el concert.

ADJUDICACIÓ. Els projectes no es seleccionen en concurrència competitiva. Totes les entitats sol·licitants de concert que reuneixin els requisits fixats per l'Administració poden accedir-hi.

Punts claus

L'acreditació per accedir al concert social

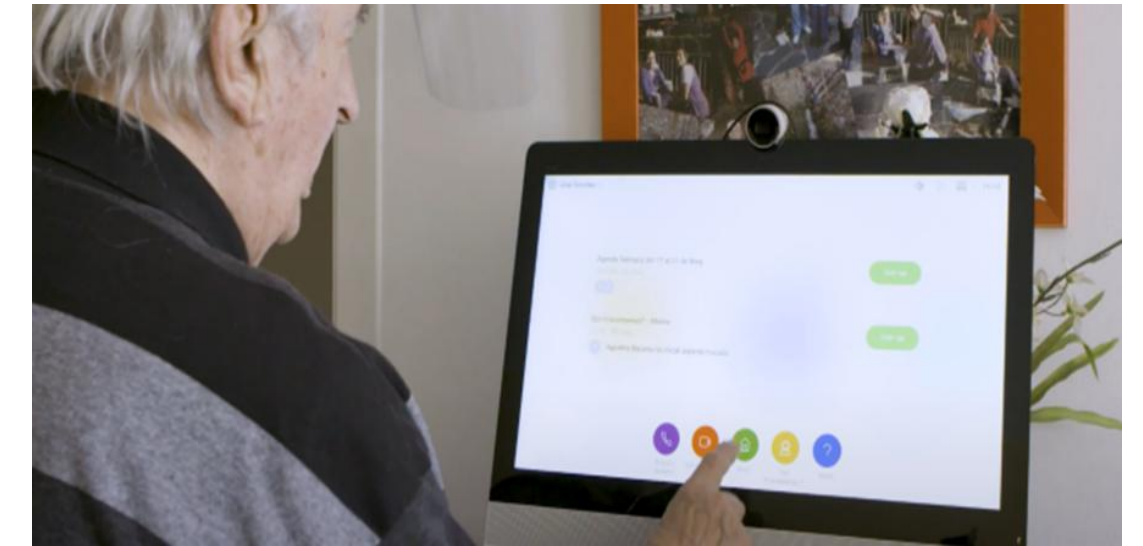

- L'Administració Pública acredita o autoritza aquelles entitats lucratives o no lucratives que reuneixen les condicions per prestar un servei, és a dir, els concedeix un estatus que li permetrà concertar la prestació d'aquest servei amb fons públics.
- Es fixa un preu de referència que l'Administració es compromet a pagar per aquest servei quan la persona beneficiària utilitza aquest servei.
- A diferència de la contractació pública, el proveïdor actua en nombre propi i té autonomia en la prestació del servei, és a dir, el pot prestar de la manera que consideri més convenient sempre que respecti els requisits establerts per l'Administració.

Punts claus

L'acreditació per accedir al concert social

- Les entitats hauran de comptar amb l'oportuna **acreditació administrativa dels seus centres i serveis i figurar inscrites en el Registre d'entitats, serveis i establiments de serveis socials (RESES)**, així com complir els altres requisits específics que es determinin reglamentàriament.
- Les entitats hauran d'acreditar, en tot cas, la disposició de mitjans i recursos suficients per garantir el compliment de les condicions establertes per a cada servei.

Punts claus

Altres elements

- **Prioritat entitats sense ànim de lucre.** Per a l'establiment de concerts socials, es donarà prioritat, quan existeixin anàlogues condicions d'eficàcia, qualitat i rendibilitat social, a les entitats sense ànim de lucre.
- **Estabilitat.** Podran establir-se sobre una base pluriennal amb la finalitat de garantir l'estabilitat en la seva provisió. Amb pròrroques, fins a un màxim de 10 anys.
- La vigència màxima dels concerts socials i de les gestions delegades, així com les condicions de renovació o pròrroga, **s'establiran reglamentàriament.**

Punts claus

Adjudicació

Es realitzarà d'acord amb els principis i prioritats que s'estableixin a les bases administratives particulars, en funció de l'objecte del concert social i d'acord amb criteris establerts:

- a) La continuïtat de les persones usuàries ateses.
- b) L'elecció de la persona usuària en els casos que escaigui.

Altres exemples:

L'arrelament de la persona a l'entorn d'atenció social.

La vinculació afectiva o terapèutica.

L'atenció personalitzada, integral i interdisciplinària.

L'experiència i la trajectòria acreditada.

La qualitat en el servei.

Cas de places residencials: pla funcional, estat general de l'equipament...

Punts claus

Criteris d'assignació i condicions d'execució dels serveis objecte del concert social i la gestió delegada

- Continuitat en l'atenció personalitzada i integral a les persones usuàries i el seu arrelament en l'entorn social.
- Qualitat en l'atenció a les persones en la prestació del servei.
- Determinada capacitat, qualificació o experiència, directament vinculada als serveis per proveir, respecte de les persones adscrites a la seva execució.
- Propostes innovadores, formació o experiència professional en la incorporació de la perspectiva de gènere, compra pública ètica,
- Política lingüística, protecció del medi ambient, qualitat alimentària, compromís ètic.

Oportunitats respecte el concert social

El concert social ofereix un marc en què la participació i la presa de decisions entre institució, proveïdor i persona usuària del servei són més equilibrades...

... cosa que pot contribuir a millorar la qualitat, eficàcia i competitivitat dels serveis.

Pot ser una fórmula més adequada en la provisió dels serveis a les persones, per a l'equilibri i la interacció entre els actors.

Des de la perspectiva de les persones:

- Permet que la persona beneficiària del servei tingui més capacitat d'elecció (sempre que hi hagi múltiples proveïdors), llevat que a l'ordre que regula el concert social d'un servei s'estableix un sistema de derivació.
- En basar-se en el principi de transparència i concurrència, afavoreix la millora contínua ja que com que hi ha múltiples proveïdors acreditats o autoritzats, s'afavoreix la competència enfocada a una millora en la prestació del servei a la persona.
- Això fomenta que els proveïdors s'esforcin més per donar serveis de qualitat, cosa que reforça la innovació i adaptació permanent.

Des de la perspectiva de les administracions:

- La possibilitat d'un mecanisme flexible de gestió de serveis a les persones.
- Facilita un sistema de provisió dels serveis socials més àgil, eficient i de qual en la qualitat en l'atenció a la persona.
- L'acreditació prèvia garanteix la necessària homogeneïtzació dels criteris de qualitat exigibles per formar part de la xarxa pública.
- Posa en valor el Tercer Sector i contribueix a enfortir la societat civil.

Des de la perspectiva de les entitats:

- L'estabilitat en el temps dels concerts permet al prestador del servei planificar l'activitat, millorar la qualitat de l'ocupació del personal contractat, planificar inversions a llarg termini, etc.
- El preu és revisable i s'ajusta als costos reals si els criteris són objectius.

Moltes gràcies!

La força del **municipalisme**